KARTA PRZEDMIOTU: Antropologia teatru tańca

<table>
<tr><td>Poziom studiów</td><td>Studia pierwszego stopnia</td><td>Kod przedmiotu</td></tr>
<tr><td>Kierunek/ specjalność</td><td>Kierunek: Taniec</td><td></td></tr>
<tr><td>Osoba prowadząca przedmiot</td><td colspan="2">dr Adriana Świątek</td></tr>
<tr><td>Przypisane efekty uczenia się</td><td colspan="2"><table>
<tr><td>Student, który zrealizował przedmiot w zakresie:</td><td>Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się</td></tr>
<tr><td>WIEDZY zna i rozumie:</td><td>T1_W01; T1_W03; T1_W06; T1_W07;</td></tr>
<tr><td>UMIEJĘTNOŚCI potrafi:</td><td>T1_U01; T1_U05; T1_U06; T1_U11; T1_U12;</td></tr>
<tr><td>KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH jest gotów:</td><td>T1_K01; T1_K02; T1_K11;</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Treści programowe</td><td colspan="2">W ramach przedmiotu Antropologia teatru tańca realizowana będzie problematyka zawierająca m. in. następujące zagadnienia: wprowadzenie do antropologii kulturowej i społecznej, antropologii widowisk oraz antropologii doświadczenia; liminalność i liminoidalność w zabawie, przepływie i rytuale; wyobraźnia antropologiczna; dialog międzykulturowy, kategoria Innego; antropologia święta; społeczeństwo spektaklu; metodologia badań terenowych. Antropologia widowisk widzi w kulturze pamięć społeczną zmagazynowaną w strukturach dramatycznych oraz dynamiczne regularności wyuczonego i odtwarzanego zachowania. Kulturę jako całość ogląda się tu poprzez to, co w życiu najintensywniejsze, co stanowi ośrodek świątecznego wrzenia – poprzez widowiska z ich dramatyczną akcją oraz całym spektrum aktów ekspresyjnych. W nich bowiem – i dopiero w nich – objawia się cały Człowiek, bohater refleksji antropologicznej. Antropologia tańca osadzona jest na tych samych fundamentach. To przy tym przede wszystkim ścieżka poznawcza ukierunkowana na “Człowieka w kulturze” widzianego przez pryzmat wiedzy ucieleśnionwej, mądrości cielesnej, mądrości w ciele. Myśl przewodnia Spotkań w ramach pracowni antropologicznej zaczerpnięta została od ikonicznych Osobowości dyskursu antropologicznego - Clauda Lévi-Straussa oraz Anyi Peterson-Royce:

Etnografia jest to najbardziej krańcowa forma schronienia. Jak matematyka lub muzyka, etnografia jest jedną z tych rzadkich dziedzin stanowiących prawdziwe powołanie. Można je odkryć w sobie, nawet jeśli nie słuchało się wykładów (…). Poznanie nie opiera się na wyrzeczeniu ani też na wymianie handlowej, lecz na selekcji aspektów prawdziwych, to znaczy tych, które odpowiadają właściwościom mojego myślenia. Nie dlatego, że moje myślenie wywiera nieunikniony wpływ na rzeczy, jak twierdzą neokantyści, lecz raczej dlatego, że moje myślenie jest samo przez się przedmiotem. Będąc „z tego świata”, jest z tej samej natury co świat.

Claude Lévi-Strauss

Sztuki wykonawcze, a ściślej widowiskowe, zwłaszcza muzyka, taniec, teatr oraz wszelkie ich kombinacje, oferują takie ujęcie rzeczywistości, dzięki któremu nasze codzienne pojmowanie tego, „kim” i „po co jesteśmy”, zostaje przeniesione do stanu podwyższonej świadomości.

Anya Peterson Royce

W ramach Pracowni Antropologicznej planowane jest Laboratorium badawczo-twórcze. Proces rozpoznań terenowych zostanie zainicjowany w drugim semestrze. Szczegóły oraz kierunek zostanie dookreślony w trakcie semestru, w porozumieniu z uczestniczkami oraz uczestnikami pracowni.

Celem spotkań w ramach pracowni antropologicznej jest zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu etnografii i antropologii, podstawowych narzędzi: terminologicznych, metodologicznych, warsztatowych. Koncentracja na cielesnej naturze sztuk widowiskowych – ze szczególnym uwzględnieniem widowisk kulturowych (cultural performance). Wiedza</td></tr>
</table>

	– teoretyczna i ucieleśniona (embodied knowledge) jako punkt wyjścia, swoista trampolina do poznania i rozumienia człowieka w kulturze. Nacisk na poznanie poprzez doświadczenie. Połączenie zdobytej wiedzy, rozpoznań, przemyśleń z jednostkowym, indywidualnym doświadczeniem terenowym oraz przeżyciem celem stworzenia konkretnej ekspresji – narracji antropologicznej. Celem spotkań w ramach pracowni (podobnie jak celem wyszkolenia naukowego) jest dostarczenie badaczce i badaczowi / studentce i studentowi czegoś w rodzaju „mapy umysłowej" (mental chart), wedle której, podobnie jak żeglarz na morzu, będzie Ona/On w stanie określać pozycję oraz wyznaczyć kurs naukowy / poznawczy. **Szczegółowe treści programowe** ➢ Etnografia | Etnologia | Antropologia - podstawowe kierunki i ujęcia. ➢ "Argonauci Zachodniego Pacyfiku" Bronisława Malinowskiego i "Smutek tropików" Clauda Levi-Straussa, czyli na drodze ku nowym stanom świadomości antropologicznej. ➢ Kategoria Innego. ➢ „The Salt od the Earth". Film dokumentalny Wima WEndersa poświęcony Sebastiao Salgado. ➢ Wstęp do teorii widowiska kulturowego. ➢ Huculski obrzęd weselny jako przykład widowiska kulturowego. ➢ Od liminalności do liminoidalności w zabawie, przepływie i rytuale (Victor Turner). ➢ Obrzędy przejścia (Arnold van Gennep, Victor Turner). ➢ „Le quattro volte". Film Michelangelo Frammartino (2010) jako przykład filmowej narracji skoncentrowanej na "akcie przejścia", *les rite de passage*. ➢ Od rytuału do teatru (Victor Turner, Maya Deren). ➢ Kategoria communitas. ➢ Dramaty społeczne i opowieści o nich (Victor Turner). ➢ Teoria daru Marcela Maussa. ➢ Kultura darów w ujęciu Bronisława Malinowskiego. ➢ Dar z niczego. O antropologii święta (Jean Duvignaud). ➢ „Remparts d'argile". Film J.L. Bertucellego (1970). ➢ Święto jako kategoria antropologiczna. ➢ Człowiek i sacrum (Roger Caillois), ➢ Homo ludens. Zabawa jako źródło kultury (Johan Huizinga), ➢ Wprowadzenie I pogłębiony proces rozpoznania na gruncie antropologii doświadczenia (Edward Bruner, Victor Turner, Kirsten Hastrup). ➢ Zapis socjologiczny Zofii Rydet jako inspiracja do pracy terenowej. ➢ Śląsk w obiektywie Michała Cały. ➢ Wybrane filmy dokumentalne Polskiej Szkoły Dokumentu m. in. Kazimierza Karabasza; Wojciecha Wiszniewskiego; Marcela Łozińskiego; Krzysztofa Kieślowskiego. ➢ Praca terenowa w ramach Laboratorium badawczo-twórczego.
Wykaz literatury przedmiotu	1. Bruner E.M., *Etnografia jako narracja* [w:] *Antropologia doświadczenia*, red. V.W. Turner, E.M. Bruner, przekł. E. Klekot, A. Szurek, Kraków 2011. 2. Bruner E.M., *Przeżycie i jego ekspresje* [w:] *Antropologia doświadczenia*, red. V.W. Turner, E.M. Bruner, przekł. E. Klekot, A. Szurek, Kraków 2011. 3. Burszta W.J., *Obrzędy i symbole* [w:] *Antropologia kultury*, Poznań 1998. 4. Duvignaud J., *Dar z niczego. O antropologii święta (wybrane fragmenty)*, przekł. Ł. Jurasz-Dudzik, Warszawa 2011. 5. Kapuściński R., *Ten Inny*, Warszawa 2020.

<table>
<tr><td></td><td colspan="3">6. Levi-Strauss C., Smutek tropików (wybrane fragmenty), przekł. A. Steinsberg, Warszawa 2008.
7. Rytuał, dramat, święto, spektakl. Wstęp do teorii widowiska kulturowego, red. J. J. MacAloon, przekł. K. Przyłuska-Urbanowicz, Warszawa 2009.
8. Turner V., Od rytuału do teatru. Powaga zabawy (fragmenty), przekł. M.J. Dziekanowie, Warszawa 2005.</td></tr>
<tr><td rowspan="11">Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się</td><td colspan="3">Sposoby weryfikacji</td></tr>
<tr><td>Zaliczenie bez oceny</td><td>Zaliczenie z oceną</td><td>Egzamin</td></tr>
<tr><td>semestr 3</td><td>-</td><td>semestr 4</td></tr>
<tr><td colspan="3">Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się
% zrealizowanych treści programowych</td></tr>
<tr><td>F</td><td colspan="2">do 39 %</td></tr>
<tr><td>E</td><td colspan="2">od 40% do 51 %</td></tr>
<tr><td>D</td><td colspan="2">od 52% do 63%</td></tr>
<tr><td>C</td><td colspan="2">od 64% do 75%</td></tr>
<tr><td>C+</td><td colspan="2">od 76% do 83%</td></tr>
<tr><td>B</td><td colspan="2">od 84% do 95%</td></tr>
<tr><td>A</td><td colspan="2">od 96%</td></tr>
<tr><td>Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu (w tym uzyskanie zaliczenia w sesji poprawkowej)</td><td colspan="3">➢ Obecność na zajęciach [dopuszczalne 2 nieobecności w semestrze];
➢ Aktywność, czynny udział w konwersacji;
➢ Regularne refleksje/eseje/notatki w formie pisemnej przesyłane systematycznie na przestrzeni obu semestrów;
➢ Zaliczenie w 3 semestrze | praca pisemna na zadany temat;
➢ Zaliczenie w 4 semestrze (egzamin) | udział w projekcie terenowym, którego częścią będzie regularnie prowadzony dziennik oraz praca pisemna (minimum 5 stron maszynopisu) / narracja antropologiczna.</td></tr>
<tr><td>Podpis</td><td colspan="3"></td></tr>
</table>